

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ
ТА СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ
В УМОВАХ КРИЗОВОГО СУСПІЛЬСТВА**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
Ювілейної X Міжнародної науково-практичної конференції
23–25 квітня 2025 року

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ
ТА СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ
В УМОВАХ КРИЗОВОГО СУСПІЛЬСТВА**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Ювілейної X Міжнародної науково-практичної конференції

23–25 квітня 2025 року

ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

Ірпінь
2025

УДК 159.922(06)

ББК 88.5я431

А 43

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Державного податкового університету
(протокол № 17 від 26 червня 2025 р.)*

А 43

Актуальні проблеми психологічної та соціальної адаптації в умовах кризового суспільства [Електронне видання] : збірник матеріалів Ювілейної X Міжнародної науково-практичної конференції, м. Ірпінь, 23–25 квітня 2025 року. – Ірпінь : Державний податковий університет, 2025. – 388 с. – PDF-формат ; мережеве видання ; інституційний репозитарій.
ISBN 978-966-337-767-4

У матеріалах Ювілейної X Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми психологічної та соціальної адаптації в умовах кризового суспільства» висвітлюються теоретико-методологічні та практичні питання розвитку гуманітарного знання як складової гармонійного розвитку особистості; соціально-філософського та політичного осмислення проблем адаптації в умовах кризового суспільства: український і міжнародний досвід; соціологічного та соціально-психологічного вимірів адаптації особистості в умовах сучасного глобалізованого суспільства; соціалізації особистості як освітньої та соціально-педагогічної проблем; психолого-педагогічного забезпечення освітнього процесу: сучасні проблеми та виклики; особливості професійної освіти в Україні та світі: сучасні тенденції психологічної допомоги особистості в умовах кризового суспільства.

Зміст матеріалів віддзеркалює актуальні питання теоретичних і прикладних досліджень, спрямованих на вирішення проблем конструювання життєдіяльності особистості в контексті відновлення внутрішнього потенціалу за рахунок особистісного ресурсу.

Матеріали науково-практичної конференції розраховані на наукових працівників у галузі психології, соціології, педагогіки, професійної освіти, викладачів, аспірантів, студентів, а також на практичних психологів, соціальних педагогів, соціологів і соціальних працівників.

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їхні автори.

УДК 159.922(06)

ББК 88.5я431

ISBN 978-966-337-767-4

© Державний податковий університет, 2025

ЗМІСТ

МАТЕРІАЛИ УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

<i>Бенюх Олександр Григорович, Калениченко Руслан Арсенович</i> ОПТИМІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ РІЗНИХ КОЛЕКТИВІВ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	20
<i>Беняс Володимир Вікторович, Чупрій Леонід Васильович</i> СХІДНИЙ ВЕКТОР РОЗШИРЕННЯ НАТО: ВПЛИВ НА ПОЛІТИЧНУ АДАПТАЦІЮ КРАЇН ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ	24
<i>Белокопитов Нікіта Сергійович, Плоский Віталій Олексійович</i> АРХІТЕКТУРА АДАПТАЦІЇ: МОДЕЛЮВАННЯ ШКІЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ КРИЗОВОГО СУСПІЛЬСТВА	27
<i>Білас Тарас Мирославович, Ярас Володимир Ігорович</i> КОМПЕТЕНТІСНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ: ВІД ЛЕКТОРА ДО ФАСИЛІТАТОРА НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА	29
<i>Богдановський Дмитро Ігорович, Богдановський Ігор Валерійович, Льовкіна Олена Геннадіївна</i> ПРОБЛЕМИ ЖІНОЧОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В СУЧАСНОМУ СВІТІ.....	31
<i>Бондарев Костянтин Олегович, Руденко Микола Васильович</i> АУТЕНТИЧНІ ПРАКТИЧНІ ВПРАВИ ТА КОМАНДНА ВЗАЄМОДІЯ ЯК КЛЮЧОВІ ЧИННИКИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ КРИЗОВОГО СУСПІЛЬСТВА	34
<i>Бондаренко Наталія Петрівна</i> ІННОВАЦІЇ У ВИЩІЙ ОСВІТІ: ПРОЄКТНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ТА НАВИЧОК ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ	37
<i>Бондарчук Павло Сергійович</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УМОВ ДЛЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЯК ЗАПОРУКА ЗБЕРЕЖЕННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ АКТИВНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	39

<i>Волох Юрій Леонідович, Кириченко Михайло Анатолійович</i> АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАЛУЧЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ДОСВІДУ КОМЕРЦІЙНИХ ІНОЗЕМНИХ ПРЕДСТАВНИЦТВ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНИХ ПРОГРАМ У ТЕХНІЧНИХ СФЕРАХ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	42
<i>Воронова Вілена Володимирівна</i> ЩАСТЯ УКРАЇНЦІВ В УМОВАХ ВІЙНИ: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ	44
<i>Гетьман Вячеслав Вадимович, Трощинський Богдан Олександрович</i> ЦИФРОВА НАВЧАЛЬНА ЕКОСИСТЕМА В ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНІЙ ОСВІТІ	47
<i>Глумаков Ілля Олександрович, Пушкарьова Катерина Костянтинівна</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ	49
<i>Готра Олена Броніславівна</i> ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ	52
<i>Дворко Олексій Миколайович, Осетрін Микола Миколайович</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МІСЬКІ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНІ СПОРУДИ» В КОНТЕКСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ РОБОТИ НЕРЕГУЛЬОВАНИХ ПЕРЕТИНІВ МІСЬКИХ ВУЛИЦЬ.....	55
<i>Дерна Роман Вікторович, Кравченко Ірина Леонідівна</i> ІНТЕГРАЦІЯ ПЕРЕДОВИХ АРХІТЕКТУРНИХ БЮРО В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС: ЯК СПІВПРАЦЯ КНУБА ТА VALBEK BUREAU ФОРМУЄ АРХІТЕКТОРІВ МАЙБУТНЬОГО	57
<i>Дешко Оксана Анатоліївна</i> ТРЕНІНГОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ	61
<i>Деніжна Світлана Олександрівна</i> ТЕХНОЛОГІЧНЕ РОЗШИРЕННЯ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ПОВСЯКДЕННОСТІ.....	63

УДК 371.013

Ілля Олександрович Глумаков,
здобувач III рівня освіти, спеціальність 192
«Будівництво та цивільна інженерія»;
Катерина Костянтинівна Пушкарьова,
доктор технічних наук, професор,
завідувач кафедри будівельних матеріалів
Київського національного університету
будівництва і архітектури
ORCID 0009-0000-3435-3574

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Сучасний освітній простір переживає значні зміни під впливом інноваційних технологій. Варто зазначити, що одночасно з цим змінився і сам студент. Станом на сьогодні, так зване покоління «Z» складає майже чверть всього населення планети (23 %) [1].

Представники покоління «Z» взаємодіють зі світом на принципово іншому рівні, не розділяючи життя в мережі Інтернет і поза нею. Враховуючи психологічні особливості сучасної молоді, які описав американський дитячий психолог Ш. Постник-Гудвін, зокрема такі як залежність від Інтернету і надання пріоритету віртуальному світу перед фізичним [2, с. 96–97], інноваційні технології необхідно впроваджувати в освітній процес для підвищення ефективності навчання молодого покоління. Окрім того, впровадження інноваційних технологій в освіту робить процес навчання більш доступним, персоналізованим та інклюзивним, а також забезпечує автономність навчання, яка є вкрай важливою для студента сьогодення [3, с. 4–5].

Інноваційними технологічними рішеннями, які сьогодні застосовуються або розглядаються для застосування у світовій освітній практиці є: гібридне та дистанційне навчання, імерсивне навчання (доповнена реальність і віртуальна реальність), використання штучного інтелекту, гейміфікація, симуляційні ігри, використання подкастів з експертами у обраній професійній сфері, віртуальні тури, віртуальні маніпуляції (використовуються для дослідження математичних концепцій), 3D-друк, навчальна робототехніка, навчальні платформи (TED-Ed, Coursera тощо) [3, с. 9].

Дослідження показують, що гібридне навчання має високий рівень позитивного впливу на академічні досягнення [4]. Використання доповненої реальності в навчальному процесі покращує ставлення студентів до занять, підвищує інтерес, задоволення від вивчення предмету, а також академічну успішність [5]. Використання віртуальної реальності в навчанні сприяло когнітивній активності студентів, заохочувало студентів вчитися шляхом самостійного дослідження питань, допомогло зрозуміти складні та абстрактні питання, а також забезпечило персоналізоване та адаптоване середовище

навчання, особливо для студентів, що мають труднощі у засвоєнні інформації, тривожні розлади та психічні захворювання [6]. Гейміфікація може підвищити мотивацію та залученість студентів, що призводить до покращення результатів навчання з різних предметів, зокрема у математиці, інженерії, соціальних науках та бізнесі [7]. Подкасти показали ефективність як освітні матеріали, що використовуються як доповнення до традиційних методів навчання [8]. Віртуальні тури можуть бути особливо корисними в предметах, які вимагають просторового розуміння або історичного контексту (наприклад, історія та географія), а також позитивно впливати на розвиток критичного мислення [9]. Віртуальні маніпуляції, зокрема в математичній освіті, продемонстрували позитивний вплив на успішність студентів, мотивацію продовжувати вирішувати математичні завдання, покращення креативності і збільшення кількості різноманітних рішень до завдань [10].

Таким чином, можна зробити висновок про те, що зазначені інноваційні технології демонструють значний потенціал у покращенні освітнього досвіду та результатів у різних дисциплінах. Дані технології також можуть бути дієвими інструментами в освіті молодого покоління, зокрема покоління «Z», і заслуговують на широке впровадження в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. A fresh look at Gen Z and Millennials, A GFK Consumer Life global preview report. URL : https://www.gfk.com/hubfs/Global%20Gen%20Z%20and%20Millennails_New%20Preview%20Report-1.pdf (дата звернення: 11.04.2025).
2. Руденко М. В., Красильник Ю. С., Корчова Г. Л. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. Київ : КНУБА, 2022. 296 с.
3. Anisiia Tomanek Pedagogy and psychology in the modern world: theoretical and practical aspects: collective monograph. Prague, 2020. 92 p.
4. Ibrahim Yasar Kazu, Cemre Kurtoglu Yalcin Investigation of the effectiveness of hybrid learning on academic achievement: a meta-analysis study. DOI 10.29329/ijpe.2022.426.14 (дата звернення: 11.04.2025).
5. Hakan Cetin, Azmi Turkan The effect of augmented reality based applications on achievement and attitude towards science course in distance education process. DOI 10.1007/s10639-021-10625-w (дата звернення: 12.04.2025).
6. Xiao Ping Lin, Bin Bin Li, Zhen Ning Yao, Zhi Yang, Mingshu Zhang. The impact of virtual reality on student engagement in the classroom – a critical review of the literature. DOI 10.3389/fpsyg.2024.1360574 (дата звернення: 12.04.2025).
7. Minzi Li, Siyu Ma, Yuyang Shi Examining the effectiveness of gamification as a tool promoting teaching and learning in educational settings: a meta-analysis. URL : <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1253549> (дата звернення: 12.04.2025).
8. Prakash S. S., Muthuraman N., Anand R. Short-duration podcasts as a supplementary

learning tool: perceptions of medical students and impact on assessment performance. DOI 10.1186/s12909-017-1001-5 (дата звернення: 12.04.2025).

9. Використання технологій розробки віртуальних турів у шкільному навчання / Лещук С., Струк О., Гриньків Н., Оверко Ю. DOI 10.25128/2415-3605.23.1.2 (дата звернення: 12.04.2025).

10. Patricia S. Moyer-Packenham, Arla Westenskow Effects of virtual manipulatives on student achievement and mathematics learning. DOI 10.4018/jvple.2013070103 (дата звернення: 12.04.2025).

Наукове електронне мережеве видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ
АДАПТАЦІЇ В УМОВАХ КРИЗОВОГО СУСПІЛЬСТВА**

*Збірник матеріалів
Ювілейної X Міжнародної науково-практичної конференції*

23–25 квітня 2025 року

Укладачі: *Р. А. Калениченко,
І. О. Петухова*

Відповідальний за випуск: *Н. Б. Добрянська*

Верстка: *Д. П. Завальницька*

*Друк. арк. 22,4
Замовлення № 1147*

*Підготовлено до друку науково-організаційним відділом
Державного податкового університету
08205, вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, Київська область, Україна*

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців, виготовників
і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 7669 від 20.09.2022*